

---

**VEC: STANOVISKO K VYUŽÍVANIU ELEKTROSTIMULÁCIE PROSTREDNÍCTVOM ZARIADENIA ECO SLIM – ECO54 V KLINICKO-LOGOPEDICKEJ INTERVENCIÍ A K AKREDITÁCII VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT**

---

Vážené kolegyně, vážení kolegovia,  
logopédi v zdravotníctve a klinickí logopédi,  
členovia a registrovaní členovia Slovenskej komory iných zdravotníckych pracovníkov (SKIZP).

Členky prezídia a Rady SKIZP, zástupkyne za klinickú logopédiu (ďalej „za KL“) na základe podnetov odbornej verejnosti, analýzy dostupných odborných podkladov a v súlade s princípmi medicíny založenej na dôkazoch (evidence-based medicine, EBM) preskúmali využívanie **elektrostimulačných postupov realizovaných prostredníctvom zariadenia ECO SLIM – ECO54 v klinickej logopédii, najmä v terapii porúch orofaciálneho svalstva a porúch prehĺtania** (detaily príloha a použitá literatúra).

**ODBORNÉ PRESKÚMANIE A STANOVISKO K ELEKTROSTIMULÁCII S ECO SLIM – ECO54****1. Nedostatok vedeckých dôkazov pre indikáciu klinicko-logopedickej intervencie**

Na základe dostupných publikovaných odborných zdrojov a klinických odporúčaní:

- **neexistuje evidencia** dostatočne vysokej metodologickej kvality, ktorá by jednoznačne preukazovala účinnosť elektrostimulácie realizovanej zariadením ECO SLIM – ECO54 pri liečbe narušenej komunikačnej schopnosti, orofaciálnych dysfunkcií alebo orofaryngeálnej dysfágie **v rozsahu požadovanom pre štandardnú zdravotnú intervenciu.**
- **nie je dostupná** dostatočná metodologicky kvalitná evidencia **podporujúca jeho rutinné využívanie** ako štandardného klinicko-logopedického terapeutického nástroja.

**2. Riziká bezpečnosti pacienta a medicínske kontraindikácie**

Elektrostimulácia je spojená s viacerými medicínskymi kontraindikáciami, vrátane niektorých neurologických ochorení, kardiologických diagnóz, implantovaných zdravotníckych pomôcok alebo nádorových ochorení, pacientov s poruchami citlivosti, a i.

Bez interdisciplinárnej medicínskej indikácie a adekvátneho lekárskeho dohľadu nemožno tieto riziká považovať za dostatočne eliminované.

**3. Etické a profesionálne aspekty poskytovania zdravotnej starostlivosti**

Klinický logopéd je povinný poskytovať zdravotnú starostlivosť v súlade s aktuálnymi poznatkami medicíny založenej na dôkazoch a princípom medicínskej etiky „primum non nocere“ (t.j. zabrániť poškodeniu pacienta, zvážiť riziká intervencie a neaplikovať postup, ktorý môže viac uškodiť než pomôcť).

Používanie terapeutických postupov bez dostatočne overenej účinnosti môže viesť k:

- oddialeniu efektívnej liečby,
- neprimeranému finančnému zaťaženiu pacienta,
- vzniku neopodstatnených očakávaní zo strany pacientov a rodín

---

## 5. Stanovisko k akreditácii a kreditovému hodnoteniu kurzov

Členky Prezídia a Rady SKIZP za KL na základe vyššie uvedených skutočností:

- **nepovažujú elektrostimuláciu realizovanú pomocou zariadenia ECO SLIM – ECO54 za štandardnú alebo dostatočne validovanú metódu klinicko-logopedickej intervencie,**
- **odmietajú prevziať odbornú garanciu nad vzdelávacími aktivitami propagujúcimi túto metódu ako logopedickú terapiu,**
- **neodporúčajú udelenie kreditového hodnotenia takýmto kurzom v rámci sústavného vzdelávania klinických logopédov**

---

## 6. Závery

**Členky Prezídia a Rady SKIZP za KL: neodporúčajú používanie predmetnej metódy ako štandardného terapeutického postupu v klinicko-logopedickej praxi.**

**Členky Prezídia a Rady SKIZP za KL: podporujú rozvoj moderných terapeutických prístupov založených na vedeckých dôkazoch a interdisciplinárnej spolupráci.**

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti **bude v budúcnosti pripravený odborný kurz špecificky zameraný na elektrostimuláciu v klinickej logopédii v súlade s podmienkami slovenského zdravotníctva.** Program bude založený na aktuálnych vedeckých poznatkoch výhradne v zmysle princípov **Evidence-Based Treatment (EBT)** s praktickými výstupmi a overenými klinickými protokolmi.

S úctou a pozdravom

Mgr. Veronika Halašová

*členka prezídia SKIZP, zástupkyňa za klinickú logopédiu*

Mgr. et Mgr. Silvia Adzimová

PhDr. Daniela Bittera

Mgr. Mária Došeková

Mgr. Tatiana Ďurišová

PhDr. Anna Paluková

Mgr. Marianna Piovarová

*členky Rady SKIZP, zástupkyne za klinickú logopédiu*

---

**PRÍLOHA:****Elektrostimulácia v zahraničí - Evidence Based**

Elektrostimulácia (centrálna a periférna) [1, 2] v terapii porúch prehĺtania a orofaciálnych dysfunkcií je v zahraničí predmetom odborných diskusií už viac ako dve dekády. V medzinárodnom prostredí je jej využívanie regulované:

- klinickými odporúčaniami odborných spoločností (napr. ESSD),
- jasne definovanými indikačnými kritériami,
- interdisciplinárnou spoluprácou (lekár – klinický logopéd – fyzioterapeut),
- a podmienkou aplikácie výhradne ako doplnkovej metódy v rámci komplexnej terapie.

Systematické prehľady a meta-analýzy poukazujú využitie elektrostimulácie u populácie pacientov po CMP [3-5]. Zároveň poukazujú na heterogenitu štúdií, rozdielne stimulačné protokoly, malý počet metodologicky kvalitných randomizovaných kontrolovaných štúdií, a nejednoznačnosť výsledkov [4,6]. V medzinárodnom kontexte preto elektrostimulácia v terapii porúch prehĺtania a orofaciálnych dysfunkcií nie je univerzálne odporúčaná ako štandardná samostatná terapeutická metóda, je považovaná za potenciálne doplnkový nástroj v presne indikovaných prípadoch, vyžaduje dôsledné zhodnotenie rizík a benefitov [5].

**Elektrostimulácia v rezorte zdravotníctva Slovenskej republiky**

Podľa fyziatra, balneológa a lekára liečebnej rehabilitácie (FBLR) v NRC Kováčová prof. MUDr. Myróna Malého, PhD. „základným prekursorom k aplikácii tejto metódy je dôkladná elektrodiagnostika jednotlivých svalov, ktoré budú stimulované“. Vyžaduje teda absolvované vzdelanie v elektroliečbe a následne kurzy pre jednotlivé prístroje, ktoré sú v kompetencii odboru FBLR alebo vyškoleného fyzioterapeuta. Elektrostimulácia ako jedna z foriem fyzikálnej terapie je používaná v kontexte komplexnej rehabilitačnej starostlivosti, vždy na základe ordinácie lekára a v rámci odborných štandardov má nielen stimulačné, ale aj relaxačné a analgetické účinky.

V podmienkach Slovenskej republiky je poskytovanie zdravotnej starostlivosti regulované legislatívou upravujúcou:

- rozsah kompetencií jednotlivých zdravotníckych povolání (vyhl. 321/2005 Z. z., Nariadenie vlády 296/2010 Z.z.),
- poskytovanie zdravotnej starostlivosti podľa aktuálnych poznatkov medicíny a súčasných štandardov (zák. 576/2004 Z.z.),
- používanie zdravotníckych pomôcok a prístrojov v zmysle legislatívy MDR a národných pravidiel (zák. 362/2011 Z. z. a MDR 2017/745)

Elektrostimulácia v klinickej logopédii v súčasnosti:

- nie je v rámci klinickej logopédie explicitne definovaná ako štandardný výkon,
- neexistuje národný odborný štandard alebo metodické usmernenie MZ SR, ktoré by jej využívanie v klinickej logopédii systematicky upravovali,
- nie je definovaný jednotný indikačný algoritmus ani bezpečnostný protokol pre jej aplikáciu klinickým logopedom.

Z uvedeného vyplýva, že jej **používanie ako rutinného terapeutického nástroja bez jasného odborného a legislatívneho rámca môže byť problematické z hľadiska odbornej zodpovednosti, právnej istoty poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, ochrany pacienta.**

---

**POUŽITÁ LITERATÚRA:**

1. Michou E, Mistry S, Jefferson S, Tyrrell P, Hamdy S. Characterizing the mechanisms of central and peripheral forms of neurostimulation in chronic dysphagic stroke patients. *Brain Stimul.* 2014;7(1):66-73. doi:10.1016/j.brs.2013.09.005
2. NICE. Transcutaneous neuromuscular electrical stimulation for oropharyngeal dysphagia in adults (NICE HTG493, last reviewed 19 Dec 2018). HealthTech guidance
3. Dziewas R, Michou E, Trapl-Grundschober M, et al. European Stroke Organisation and European Society for Swallowing Disorders guideline for the diagnosis and treatment of post-stroke dysphagia. *Eur Stroke J.* 2021;6(3):LXXXIX-CXV. doi:10.1177/23969873211039721
4. Wang Z, Xiao Z, Shen Q, Zhao N, Zhang W. Neuromuscular Electrical Stimulation for Post-Stroke Dysphagia Treatment: A Systemic Evaluation and Meta-Analysis of Randomized Controlled Trials. *Dysphagia.* 2024;39(3):424-432. doi:10.1007/s00455-023-10626-6
5. Tarihci Cakmak E, Sen EI, Doruk C, Sen C, Sezikli S, Yaliman A. The Effects of Neuromuscular Electrical Stimulation on Swallowing Functions in Post-stroke Dysphagia: A Randomized Controlled Trial. *Dysphagia.* 2023;38(3):874-885. doi:10.1007/s00455-022-10512-7
6. Li N, Jin Q, Zhang Y, Zhang L and Peng X (2025) Surface electromyographic biofeedback versus neuromuscular electrical stimulation for post-stroke dysphagia: a systematic review and network meta-analysis. *Front. Neurol.* 16:1649961. doi: 10.3389/fneur.2025.1649961